

FEDERAL ALMANYA'DA NEO-NAZİ SOSYALİST RAYH PARTİSİNİN (SRP) YASAKLANMASI

Dr. Doğu PERİNÇEK

1 — SRP'İN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

İkinci Dünya Savaşından sonra Batı Almanya'da, eski sağcı partilerin üyelerini siyasî yönden yeniden teşkilâtlandırmak için çeşitli teşebbüslere girişilmiştir. Bu teşebbüslerden biri «Deutsche Rechtspartei»ın kuruluşudur. Bu parti içinde 1949 yılında çıkan ihtilaf ve çekişmeler, SRP (Sozialistische Reichspartei = Sosyalist Rayh Partisi) nin kuruluşuna sebep olmuştur (1).

SRP'nin kuruluşu için ilk adımı, Deutsche Rechtspartei (Alman Hukuk Partisi) listesinden Federal Meclise giren Dr. Fritz Dorls atmıştır. Kuruluşta ve partinin gelişmesinde rol oynayan diğer liderler, Hitler'e karşı girişilen 20 Ağustos 1944 hareketini bastıran subaylardan olan General Otto Ernst Remer, Dr. Gerhard Krüger, August Finke ve Dr. Bernhard Gericke'dir. 2 Ekim 1949 da tamamlanan kuruluştan sonra SRP, «Deutsche Rechtspartei»ın taraftarlarını kısa zamanda saflarında toplamıştır. SRP, 1950-52 yılları arasında Federe Devlet Meclisleri (Landtag) seçimlerine ve Federal Meclisin ara seçimlerine katılmıştır. 1933 den önce Nazi Partisinin (NSDAP) kalesi olan yerlerde başarı kazanmıştır (2).

SRP nin günlük bir yayın organı olmamıştır. Parti 1950 martından itibaren haftalık olmak üzere «*Deutsche Reichzeitung für sozialistische Politik und Reichseinheit*», «*Deutsche Wacht*», «*Reichszeitung für nationale Opposition und deutsche Selbstbehauptung*»

- (1) BVerfGE (Entscheidungen des Bundesverfassungsgerichts) II, s. 3.
- (2) 1951 Niedersachsen'de yapılan Federe Meclis seçiminde oyların % 11 ini ve meclisteki 158 sandalyenin 16 sını SRP kazanmıştır. Bremen şehir meclisinin 100 sandalyesinden 8 ini gene SRP üyeleri işgal etmişlerdir. SRP, Schleswig-Holstein federe devleti seçimlerinde de başarı göstermiştir (BERGSTRÄESSER, Geschichte der politischen Parteien in Deutschland, (München : 1955), s. 349; BVerfGE, II, s. 4.

tung», «Deutsche Opposition» ve «Die Information» adlarıyla çeşitli tarihlerde muhtelif gazeteler yayınlamıştır. Bu gazetelerin hiçbiri uzun ömürlü olmamış, mali güçlükler veya kapatılmaları sebebiyle yayınlarını tatil etmek zorunda kalmışlardır. Bu gazetelerin yanında partinin bazı haber bültenleri vardır (3).

2 — SRP'İN HÜKÜMETE KARŞI TUTUMU VE DAVANIN AÇILMASI

SRP'nin hükûmete karşı olan siyasî faaliyetleri, 1950 yılında federe devletlerde olduğu gibi Federasyon içinde de sertleşmiş ve hükûmetle SRP arasındaki gerginlik had safhaya gelmiştir. SRP'nin saldırıları yalnız hükûmetin icraatına ve programına karşı olmamış, aynı zamanda Federal Almanya'da siyasî iradenin oluşumu şekline de yönelmiştir. Bunun üzerine Federal Hükûmet SRP'nin hür demokratik düzenle mücadele ettiği kanısına varmış ve 4 Mayıs 1951 tarihinde aldığı bir kararla, SRP'nin amacı ve taraftarlarının davranışıyla hür demokratik düzeni kayıtlamayı hedef edinmek suretiyle Anayasanın 21. maddesini ihlâl ettiğini açıklamıştır. 19 Kasım 1951 de hükûmet, iddianamesini Anayasa Mahkemesine vermiştir. Hükûmetin talebi, SRP'nin anayasaya aykırılığının tesbiti ve bütün teşkilâtının kapatılması, SRP yerine kaim olacak gizli veya açık bir teşkilât kurulmasının yasaklanması ve SRP mallarının hazineye intikalinden ibarettir (4).

SRP bu itham ve talepleri reddetmiş, iddianın sağlam temellere dayanmadığını, gerekçenin çürük olduğunu ileri sürmüştür. Bu hususlar Federal Anayasa Mahkemesinin kapatma kararının gerekçesi özetlenirken izah edileceğinden burada üzerinde durulmayacaktır.

3 — SRP'İN ANAYASAYA AYKIRILIĞI

A) Tarihi Kaynağı

SRP, menşei itibariyle Almanya'nın sağcı partilerinin bir devamıdır. Bu partilerin politik doğrultuları, özellikle fertle devlet arasındaki münasebeti izah tarzlarından anlaşılır. Bu partiler, liberal anlayışın aksine devlete fert karşısında üstün bir mevki ta-

(3) SRP'nin yayın organları ve haber bültenleri hakkında bkz. BVerfGE, II, s. 4 vd.

(4) BVerfGE, II s. 5 vd.

nmaktadırlar (5). Halk topluluğu «Volksgemeinschaft» en yüksek değer ve ölçüdür. Devlet, halk topluluğunun düşüncelerinin «Volksgemeinschaftsgedanken» etkisi altında yönetilir. Bu fikir, liberal devletin vatandaş-devlet düalizmini reddeder. Alman sağcı partilerine göre, devlet ve halk arasında bir ayrılık yoktur. Devleti yöneten önder «Führer», halk ruhunda yaşar ve halkın sinesinden kendiliğinden çıkar. Toplumun yararı herşeyin üstündedir. Devlet toplum hayatının bütün kesimlerini düzenleyebilir, devlete karşı hak ve hürriyet iddia edilemez. Nietzsche'nin meşhur sözü, bu hürriyet anlayışının veciz ifadesidir: «Bir şeyden dolayı hürriyet değil, fakat bir şey için hürriyet» (Nicht Freiheit wovon, sondern Freiheit wozu.) Bu hürriyet ve hak anlayışı naziler tarafından özellikle şu sloganlarla yayılmıştır: «Hak, halkın yararına olandır, haksızlık ona zarar veren» (Recht ist, was dem Volke nützt; unrecht, was ihm schadet), «Sen hiçsin, senin halkın herşey» (Du bist nichts, dein Volk ist alles) (6).

Bu fikirler özellikle Birinci Dünya Savaşından sonra Almanya'da sağcı hareketin, geleneksel, muhafazacı doğrultudan çıkıp, toplumun bütününe mânen ve maddeten düzenlemek isteyen aşırı bir hareket hüviyetini almasından sonra savunulmuştur. Bu hareket, materyalizm ve rasyonalizme karşıdır, bazen hıristiyanlıktan da ilham alarak bazı moral değerleri uyandırma çabasıdadır (7). İlk önceleri aydın liderler bulamaması sebebiyle zayıf kalan sağ hareket, daha sonra Hitler'in liderliği altında ekonomik buhran ve işsizlikten de faydalanarak ırkçı sloganlarla özellikle gençliğin milli heyecanı tahrik edilmek suretiyle 1933 yılında iktidarı ele geçirmiş ve diğer partileri tasfiye etmek suretiyle Almanya'da İkinci Dünya Savaşı sonuna kadar devam eden totaliter bir rejim kurmuştur (8).

SRP nin Almanya'yı uçuruma sürükleyen bu totaliter hareketin devamı olduğunu gösteren ciddi deliller vardır. SRP nazilerinin

(5) BVerfGE, II, s. 15.

(6) BVerfGE, II, s. 19.

(7) BVerfGE, II, s. 16.

(8) BVerfGE, II, s. 18.

NSDAP nin demokrasiye düşman tutumunu ifade eden sloganlar arasında, «Überlegenheit der germanischen Rasse» alman ırkının üstünlüğü fikrini, «Volk ohne Raum» alman halkının yurtsuz, topraksız âdeta havasız kaldığı görüşünü, dolayısıyla «Nach Osten», doğuya doğru saldırgan bir politika izlenmesi gerektiğini, «Verhaengnisvolle Rolle der Juden im öffentlichen Leben», yahudilerin âme hayatında meşum bir rol oynadıklarını ve «Korruption des demokratischen Parteienstaates» demokratik partiler devletinin yolsuzluğunu belirtmektedir (II, s. 17).

ırkçı görüş noktasını terketmekle beraber nasyonal sosyalist devlet sistemini ideal örnek olarak kabul etmiştir (9). Bu sistemin hür demokrasiye düşman olan, demokratik değerleri reddeden bir sistem olduğuna şüphe yoktur.

SRP, Nazilerin «Almanya uyan!» sloganını tekrar ortaya atmış, siyah kartalı amblem olarak seçmiştir. Seçim toplantıları genellikle savaşta ölenler için bir tören havasını taşımaktadır; şiirler okunmakta, toplantılara bando getirilmektedir. Bu suretle Hitler devrinde olduğu gibi, toplantıya katılanlarda sanki savaşta ölenler SRP nin siyasî fikrinde imişler gibi bir hava yaratılmak istenmektedir (10).

SRP taraftarları Nazi ileri gelenlerinin Nürnberg Mahkemesinde idama mahkûm edilmelerine şiddetle itiraz etmişler ve idam edilen önderlerin hatıralarını anmışlardır (11).

SRP basını, ihanetler olmasaydı Almanya'nın 1945 yılında toparlanıp savaşı kazanacağını, «Düsenjaeger» ve «V-Waffen» gibi yeni silâhların savaşın kaderini değiştireceğini iddia etmiştir. Almanya'nın felâkete sürüklenmesinden Hitler'in sorumlu olduğuna dair SRP taraftarı gazetelerde tek cümleye dahi rastlanmamaktadır (12).

B) Program (13)

Programının incelenmesinden SRP nin demokratik düzeni yıkma amacı güttüğü şeklinde bir yargıya ulaşılamamaktadır. Aksine programda, demokrasiye olan inanç açıkça belirtilmemekle beraber SRP nin demokratik müesseselere bağlılığı ifade edilmektedir: SRP

(9) BERGSTRÄESSER, age., s. 350.

(10) BVerfGE, II, s. 51.

(11) BVerfGE, II, s. 53.

(12) FR - Briefe adlı parti bültenlerinin 1950 yılı 8. sayısında «Musste das Ende kommen?» (Böyle sonuçlanması zorunlu muydu?) adlı makâlede, Churchill'den alınan bir pasajdan sonra şöyle denmektedir: II. Dünya savaşı İngiliz Başbakanının bu sözleri de göstermektedir ki, maddî yönden ve insan sayısı bakımından üstün olmalarına rağmen, alman imanı, alman araştırmacıları ve mucitleri karşısında müttefikler eşit şansa sahipti. Madde ve insan sayısı üstünlüğünün önemi inkâr olunamaz. Fakat yabancıların da itiraf ettikleri üzere ihanet, kısmen savaşın sonucunu tayin eden bir rol oynamıştır (BVerfGE, II, s. 54).

(13) Programın metni için bkz. MOMMSEN, Deutsche Parteiprogramme, (München: 1960), s. 755 vd.

hukuk devletine inanmaktadır (mad. 6); alman halkının siyasî hayatı, anayasaya uygun şekilde ve bu anayasa korunarak geliştirilme-
lidir. Yasama faaliyeti anayasaya uygun olmalıdır (mad. 6a); ha-
kimler bağımsızdır (mad. 6a); halk, Alman Rayhının iradesinin olu-
şumuna, genel, eşit, tek dereceli seçimlerle gizli oyla seçilen parla-
menter kuruluşlar vasıtasıyla katılır (mad. 6b); kuvvetler ayrılığı
anayasa teminatı altındadır (mad. 6c); SRP Avrupa Birliği fikrine
inanmaktadır (mad. 3, 4); Avrupa'lı olma şuurunun geliştirilmesi,
Avrupa'nın mânen yükseltilmesi (mad. 11), Avrupa kültür gele-
ğinin korunması ve geliştirilmesine (mad. 12) çalışılmalıdır. Eğitim
ve öğretim, parti politikası nüfuzu dışında, mânen bağımsız ve eko-
nomik bakımdan güvenliğe kavuşmuş eğitimciler tarafından yürütül-
melidir (mad. 14).

SRP, Anayasa Mahkemesi önündeki savunmasında programın-
dan örnekler vererek demokratik düzene karşı olmadığını ileri sür-
müştür. Lâkin unutmamak gerekir ki, NSDAP nin programı da bir
çok anlama çekilebilen ve partinin demokrasiye bağlı olduğu intibai
bırakan bir ifadeye sahipti. Hitler, Hindenburg kendisini Rayh Şan-
sölyesi tayin ettiği zaman Weimar Anayasası üzerine yemin etmiş-
ti (14). Demokratik düzene düşman partilerin demokrasiye bağlılık-
larını belirtmeleri olağandır. Gerçek hedeflerin gizlenmesi siyasî
alandaki çok rastlanan bir olaydır. Bu sebeple Federal Anayasa Mah-
kemesi, SRP nin savunma delili olarak gösterdiği programı, parti-
nin anayasaya aykırı bir amaca sahip olmadığını ispat edecek de-
ğerde bulmamıştır (15). Kaldığı SRP nin programında NSDAP nin
amacını izlediğini belirten bazı maddeler bulunmaktadır; SRP nin
Programı «umumi stili» itibariyle NSDAP nin programını andırma-
ktadır (16). Rayh fikri üzerinde önemle durulmaktadır; programın
ilk cümlesi bu konudur: «SRP Alman Rayhının yeniden kurulması
için çalışır.» «Rayha sadakat» faaliyet programında parti üyelerinin
uyması zorunlu «en yüksek düstur» olarak belirtilmiştir (17). SRP
nin Rayh anlayışı NSDAP ninki gibidir: Alman halkının millî bir-
lik içinde yaşayacağı büyük alan «Grossraum» üzerinde kurulmuş
Alman Devleti. Bu alan, yani toprak parçası Almanya'nın bugün-
kü sınırlarını aşmaktadır. Rayhın toprak parçası üzerindeki alman
hakları, kaynağını tarihten, insan hakları ve Devletler Hukukun-

(14) BVerfGE, II, s. 20.

(15) BVerfGE, II, s. 20.

(16) BVerfGE, II, s. 47, 76.

(17) BVerfGE, II, s. 47.

dan almaktadır (Program mad. 1). Bu suretle SRP programı, ırk esasına dayanan, saldırgan bir Alman devletini «insan hakları» ve «Devletler Hukuku»na dayandırmaktadır. Kuruculardan Dr. Krüger'in not defterinde bulunan ilk program taslağında Alman Devletinin tarihi sınırlarından söz edilmektedir:

«Bu sınırlar, keyfi olarak tesadüfen seçilmiş herhangi bir yılın tarihine göre tayin edilemez» (18).

Programa göre, Avrupa'nın bağımsızlığı ve huzur içinde yaşaması, Orta Avrupa'da bir Alman Rayhının kurulması ile mümkündür. Ve ancak bu suretle Orta Avrupa'daki milli azınlıklar teminata kavuşmuş olur (Program mad. 1). Bu fikir, Hitler'in plânladığı «Almanya'nın egemenliği altında büyük alan» tasavvurunun yeniden ele alındığını ifade etmektedir (19). Görüldüğü üzere SRP, programda ifade edildiği gibi Avrupa Birliği ve Avrupa'da barış düşüncelerine bağlı değildir, aksine saldırgan bir politika taraftarıdır.

SRP nin sosyalizmi, «Ferdin halkın bütününe bağlı olmasının gerekliliğini kabul eden ve Avrupa'yı ekonomik kaostan korumaya elverişli, halka bağlı bir sosyalizmdir» (Program mad. 7). Halkın bütününe bağlılık şartıyla özel mülkiyete ve müteşebbisin insiyatifine inanılmaktadır (Program mad. 9). SRP, bütün sınıf ve grup menfaatlerini reddetmekte, halkın bütünü kavramına en üstün yeri vermektedir. Bu sebeple SRP nin sosyal ve iktisadi görüşleri, gerek sosyalistlerden gerekse liberallerden farklıdır. Bu fikirler, «halkın bütünü», «devlet» gibi yüksek kavramlar önünde ferdi ve toplumu arka plâna iten faşist ve nasyonal sosyalist dünya görüşüne dayanmaktadır. Faşizm ve nasyonal sosyalizmin hür demokratik düzen karşısındaki tutumları ise açıklanmaya muhtaç değildir, tarihî gerçeğe dayanmaktadır.

C) İç Düzen

SRP nin organları, genel başkan, beş kişilik bir yönetim kurulu, yirmibir kişiden meydana gelen parti meclisi «Parteirat» ve genel kuruldur. Partinin mahallî teşkilatlanması, federe devlet, «Kreis» ve «Ort» kademelerindedir (20).

(18) BVerfGE, II, s. 49.

(19) BVerfGE, II, s. 50.

(20) Kreis ve Ort Alman İdarî teşkilâtının bölümleridir. Kreis il veya ilçeye tekâbül eden daha büyük bir mahallî idare birimidir.

SRP nin genel başkanı Parti Meclisi tarafından seçilmektedir. Parti Meclisi üyeleri ise, Genel Başkan, parti kurucuları, Başkanın teklifi ile seçilen dört yönetim kurulu üyesi ve federe devlet kongreleri tarafından seçilen federe devlet parti başkanlarıdır. Bunlar dışında Genel Başkanın istediği parti üyelerini Parti Meclisine dâvet yetkisi vardır. Ancak, bu suretle çağırılan üyelerle, Genel Başkan, parti kurucuları ve Genel Başkanın teklifi ile seçilen yönetim kurulu üyelerinin oylarının toplamı, federe devlet genel başkanı sıfatıyla parti meclisine katılan üyelerin oylarının toplamından bir fazla olabilir (21).

SRP Parti Meclisinin kuruluşu bu suretle öyle bir şekilde düzenlenmiştir ki, seçimle gelen üyeler, tayinle gelen üyeler yanında azınlıkta kalmaktadır. Bu durumda Parti Başkanı yeniden kendini seçtirebilme, istediği kararları aldırma, yani partiye istediği yönü verme imkânına sahiptir. Westercelle parti kongresinde yapılan tüzük değişikliğiyle parti genel başkanının kudreti görünüşte zayıflatıldı. Meselâ Genel Başkanca parti meclisine çağırılan üyelerin ancak istişari oya sahip olacakları kararlaştırıldı. Diğer yandan kongrelerce seçilen federe devlet parti başkanlarının seçimi, parti yönetim kurulunun onayına tâbi tutuldu. Yönetim kurulu, seçimi onaylamadığı takdirde yeniden yapılacak seçimde delegelerin en aşağı 3/4 ünün mevcut bulunması ve başkanın 2/3 çoğunlukla seçilmesi gerekiyordu. Böylece pratikte, Yönetim Kurulunun tasvip etmediği bir parti üyesinin seçimi kazanmasına imkân kalmamaktaydı. Yönetim Kurulunun onayı ile Parti Meclisine giren federe devlet başkanları, yönetim kurulunun, dolayısıyla bu kurulla hâkim olan Genel Başkanın bir kuklası haline getirilmiş, federe devlet başkanları kanahyla mahallî teşkilât, Genel Başkanın hâkimiyetine tâbi kılınmıştır (22).

SRP tüzüğünün 20. maddesi Parti Meclisine, partinin mahallî teşkilâtlarını feshedebilme yetkisini vermektedir. Bu feshin sonucu, o teşkilâtın bütün üyelerinin üyelik haklarını kaybetmeleridir. Bu toptan ihraç usulü, parti içinde her türlü muhalefeti yok etmek, susturmak için kullanılan gayrimeşru bir tedbirdir (23).

SRP, savunmasında tüzüğünün diğer parti tüzüklerinden farklı olmadığını iddia etmiştir. Oysa Federal Almanya'daki üç büyük

(21) BVerfGE, II, s. 41.

(22) BVerfGE, II, s. 42.

(23) BVerfGE, II, s. 43.

partinin tüzükleri incelendiğinde bu partilerin aşağıdan yukarıya doğru teşkilâtlandıkları, üyelerinin parti yönetiminde etkili oldukları görülür. Oysa SRP tüzüğü bunun tam aksine, yukarıdan aşağıya doğru teşkilâtlanmış onaylama, çağırma, toptan ihraç gibi usullerle genel merkeze geniş bir otorite sağlanmıştır.

SRP nin demokratik olmayan bir iç düzene sahip olduğu tüzük yanında tatbikattan da anlaşılmaktadır. Parti üyeleri 1 Ocak 1951 den önce, 1951 yılında veya 1952 yılında partiye girmelerine göre, (A), (B) veya (C) harfi yazılı üye kartı almaktadır. Üyeler bu suretle ayrılmakta, eski üyelere daha imtiyazlı bir durum sağlanmaktadır. Parti üyeleri arasında parti içi faaliyetinde şans eşitliği yoktur (24).

Parti tüzüğüne göre, bir üyenin ihracı ancak haysiyet divanı kararıyla mümkünken, bu hükme uyulmadığı mevcut belgelerden anlaşılmaktadır. Haysiyet Divanı kararıyla vuku bulmuş bir tek ihraç olayını ispatlayacak delil yoktur. Buna karşılık birçok üyenin keyfi olarak ihraç edildiğini gösteren belgeler vardır (25). Tüzüğün cevaz verdiği toptan ihraçlara dahi buna yetkili olan Parti Meclisi kararıyla gidilmemekte, partinin herhangi bir kademesindeki bir yönetici keyfi olarak teşkilâtı feshetmektedir (26).

Uygulamada parti kongrelerindeki seçimler genel merkezce yönetilmiş, yöneticiler seçimle değil, âdeta tayinle işbaşına gelmişlerdir (27).

Görüldüğü üzere SRP nin iç düzeni, tıpkı NSDAP ninki, gibi, «Führer ilkesi» (Führerprinzip) ne uygun bir görünüştedir. Bu, yukardan aşağı doğru bir yönetimdir ve «yukarıya doğru sorumluluk ve aşağıya doğru otorite» prensibi bu yönetimin esasıdır.

Alman Anayasası, partilerin iç düzenlerinin demokrasi prensiplerine uygun olması gerektiğine hükmetmiştir. Bir partinin iç düzeninin demokrasiye aykırı olması bir parti kapatma sebebi olmamakla beraber, demokratik düzene karşı bir tutumu ifade etme-

(24) BVerfGE, II, s. 43.

(25) BVerfGE, II, s. 44.

(26) Meselâ, bölge yöneticisi «Bereichsleiter» Hopp, Nienburg mahalli teşkilâtını bir muhalefet kligi teşkil için feshetmiştir. Diğer örnekler için bkz. BVerfGE, II, s. 45.

(27) BVerfGE, II, s. 46.

si sebebiyle partinin kapatılmasında ikinci derecede bir rol oynayabilir (28).

D) Lider Kadrosu ve Üyeleri

SRP lider kadrosu ve üyeleri itibarile de NSDAP'nin devamı görünüşündedir. Eski NSDAP mensupları, partinin «tabii taraftarları» ve «ihtiyat yöneticileri» olarak telâkki edilmekte ve partideki kilit mevkilere bunlar getirilmektedir. Eskiden NSDAP üyesi olmak parti içinde görev almak için yeter bir vasıftır. SRP'nin lider kadrosu, eski aktif nasyonel sosyalistler ve NSDAP'nin gençlik kolu ve kadın kollarında çalışmış olanlardan tereküp etmiştir (29).

SRP üyelerinden ancak birkaç tanesi, nazi hareketinin diriltilmesine karşı direnmişse de, bu direnmelere ancak istifa mektuplarında rastlanmaktadır. Başka bir deyişle NSDAP'nin ihya edilmesine karşı olanlar parti içinde tutunamamakta ve partiden ayrılmaktadırlar (30).

E) Yan Örgütleri

SRP'nin yan örgütleri olan «Reichsfront» (Rayh Cephesi), «Reichsjugend» (Gençlik Teşkilâtı) ve «Frauenbund» (Kadın Kolu) NSDAP'deki örneklerine göre kurulmuş ve aynı çalışma metodlarını benimsemiştir. Rayh Cephesi, NSDAP'deki SS ve SA tarzında milis kuvvetleri olarak tasarlanmış ve o şekilde teşkilâtlendirilmiştir ki, Führer prensibi bütün katılığıyla uygulanabilsin (31).

Gençlik teşkilâtı için «Hitler Gençliği» (Hitlerjugend) adındaki Nazi gençlik kuruluşunun üniformaları örnek alınmış, yalnız gömlek rengi olarak kahverengi yerine zeytin yeşili kabul edilmiştir (32).

Kadın kolları (Frauenbund) da diğer yan kuruluşlar gibi, NSDAP'deki örneğine uygun kurulmuştur. Bu teşkilâta «NS-Frauensschaft» (NSDAP Kadın kolları) nın ödevleri verilmiştir (33).

(28) Bu konu (Doğu Perinçek, Türkiye'de Siyasî Partilerin İç Düzeni ve Yasaklanması Rejimi, Ankara 1968) adlı kitapta, s. 95 vd.'da tartışılmıştır.

(29) Bkz. BVerfGE, II, s. 24, 25'deki liste ve s. 25-32'de teşkilâta görevli üyelerin kimlikleri ve çeşitli belgeler.

(30) BVerfGE, II, s. 38.

(31) BVerfGE, II, s. 46.

(32) BVerfGE, II, s. 47.

(33) BVerfGE, II, s. 47.

F) Partiler Demokrasisine Hücum

SRP, gerek çok partili demokrasiyi, gerekse halk demokrasi-lerini Almanya için uygun bir siyasi rejim olarak kabul etmemektedir SRP ye göre, partiler demokrasisi Weimar Anayasası devrinde denenmiş ve 1933 yılına kadar alman milletinin hiçbir problemini çözmemiş, yedibuçuk milyon işsiz insan karşısında çaresiz kalmıştır. Bu sistem alman milletine adil bir yaşama düzeni getirememiş, 1933 - 1945 devrinin yaşanmasına sebep olmuştur. Demokrasi, alman halkının parçalanmasına yol açmış, alman milletini birbirine düşman iki kampa ayırmış ve milli gücü felce uğratmıştır. Halk demokrasisi ve partiler demokrasisi, gerçek hukuk devletini ortadan kaldırmıştır (34).

Weimar Anayasası devrinde Almanya'nın felâkete sürüklenmesinden sorumlu olan kişiler ve partiler bugün gene işbaşındadırlar ve Almanya'nın politikasına kendi başlarına bir yön tayin etmek peşindedirler. Almanya'nın bir yaşlılar kulübüne, müttefiklerin maiyetinde yurda dönen politikacılara ihtiyacı yoktur. Bunlar dün herşeyin bitmesine, mahvolmasına sebep olan politikacılarıdır (35).

SRP, kendi dışındaki partileri «ruhsatlı partiler» (Lizenzparteien) olarak adlandırmaktadırlar. Bu partiler, halkın hür iradesiyle değil, işgal devletlerinin iradesiyle ortaya çıkan, işgal makamlarından ruhsat almış bulunan partilerdir. SRP, hükümet için de «ruhsatlı rejim» (Lizenzregime) tabirini kullanmaktadır. Partilere ve rejime karşı bu ithamlar, SRP nin çok partili demokrasiye karşı takındığı saldırgan tutumunun mihrak noktaları haline getirilmiştir. Bu tutum, Nasyonal sosyalistlerin diğer partileri «sistem partileri» olarak adlandırmasını hatırlatmaktadır. Meselenin en ilginç tarafı ise SRP nin de kurulurken işgal rejiminden ruhsat almış olmasıdır. SRP ye göre, «ruhsatlı partiler» alman siyasi

(34) Weinheim parti teşkilâtının bir broşürü (BVerfGE, II, s. 60) ve parti önderlerinden Remer'in sözlerinden (BVerfGE, II, s. 57) özetlenen bu paragraf, SRP nin demokrasi karşısındaki tutumunun anahatlarını vermektedir.

(35) BVerfGE, II, s. 57.

Politikacılar için sık sık kullanılan terimler arasında, «Lumpokraten» ve «Opportunisten, die im Genuss der Futterkrippe» de vardır. Lumpokratie, soysuzların ve sefillerin iktidarını ifade etmektedir. «Lumpokrat» ise bu iktidarı kullanandır. İkinci deyiş ise, yemliğin tadını almış fırsatçılar, veya yiyici fırsatçılar şeklinde tercüme edilebilir.

hayatında bir tekel kurmuşlardır. Muhalefette veya iktidarda olsunlar, bu partiler millî ideallere ve «Rayh» fikrine yabancıdır, bunlar tekel partileridir (Monopolparteien) (36).

SRP, demokratik rejimi yıpratmak ve daha sonra çökertmek için Federal Cumhuriyet organlarını ve demokratik müesseseleri sistemli olarak aşağılamıştır. Halkın arasında federal hükûmetin temsilcilerine karşı güvensizlik ve demokratik rejim hakkında şüphe uyandırmak SRP'nin çalışma metodlarından biridir. Aynı metoda Hitler tarafından demokrasi ve hürriyeti yoketmek ve dikte rejimi kurmak için başvurulmuştur (37).

SRP'nin Federal Almanya'da kurmak istediği rejim nasıl bir rejimdir? Bu soruyu Heidelberg parti teşkilâtının yayınladığı bir bildiri şöyle cevaplandırmaktadır :

«Biz, batılı partiler demokrasisini de tıpkı doğu bölgesindeki 'halk demokrasisi' gibi reddediyoruz, sorumlu ve örnek şahsiyetlerin gerçek demokrasisi için mücadele ediyoruz.» (38).

Görüldüğü üzere SRP, çok partili sistemi bertaraf etmek, onun yerine tek şahsî örnek alan, tek partiye dayanan bir diktatörlük kurmak amacındadır. SRP, bu amacını gizlemeye çalışmıştır. Bazı bildirilerde dikte rejimine karşı bazı ifadeler de kullanılmıştır. Ancak partinin gerçek hedefini ve eğilimini gizlemek amacıyla bu yollara başvurulduğu parti liderlerinden Dr. Krüger'in Württemberg-Baden parti yöneticisine yazdığı 2 Mart 1951 tarihli mektuptan açıkça anlaşılmaktadır. Dr. Krüger, mektupta «Neo-faşist bir kuruluş olarak damgalanmamızda büyük yarar var» demektedir ve daha sonra mahallî teşkilâtlardan birinin yayınladığı bir bildiriye diktaya karşı bir ifade kullanılmasını, «Anayasa Mahkemesinin varlığı sebebiyle gerekli» bulmaktadır (39).

SRP, demokrasiyi yıkmayı hedef edinmiş, bu sebeple kapatılması söz konusu olduğu zaman rejimi tehdit yoluna da başvurmuştur. Parti liderlerinden Remer, kendisiyle yapılan bir görüşmede aynen şunları söylemiştir :

«SRP gibi iyi teşkilâtlanmış ve disiplinli bir kuvvet yasaklanamaz; SRP, yasaklanmadan sonra da kudretini geliştirecektir, hem

(36) BVerfGE, II, s. 52. ve s. 61 vd.

(37) BVerfGE, II, s. 59.

(38) BVerfGE, II, s. 60.

(39) BVerfGE, II, s. 59, 60.

de belki Bonn için daha tehlikeli bir ölçüde. Böyle bir yasaklamaya gidilecek olursa, zavallı Bonn!» (40).

G) Yasaklamanın Gerekçesi

Federal Almanya Anayasa Mahkemesi neo-faşist eğilimli SRP nin kapatılması gerekçesini aşağıdaki noktalarda toplamıştır:

a) SRP, siyasî parti olarak, taraftarlarının davranışlarında da görüldüğü gibi, insan hakları esasına, özellikle insan haysiyetine, kişiliği serbestçe geliştirme hakkına, kanun önünde eşitlik esasına saygı göstermemiştir. Yahudi düşmanlığının yeniden diriltilmesine çalışmıştır.

b) SRP, Federal Cumhuriyet içindeki siyasî partilerle mücadeleye etmiştir. Lâkin bu mücadele bir program ve fikir mücadelesi olmayıp, diğer partileri politik hayatın dışına atma mücadelesidir, hür demokratik düzenin çok partili sistemiyle mücadeledir.

c) SRP, yukardan aşağıya doğru, «Führer» prensibinin ruhuna uygun teşkilâtlandırılmıştır. Aşağı kademelerdeki seçimlerin merkez organlarının onayına tâbi tutulması, toptan ihraçlar ve genel başkanın parti meclisine istediği üyeyi çağırması bunu göstermektedir.

d) SRP, programı, dünya görüşü ve genel üslubu itibariyle NSDAP (Nazi Partisi) ye benzemektedir. Demokrasinin sözünü etmekten kaçınılmıştır. Programda «Almanya hegemonyasında büyük alan» (Grossraum) ve «Alman Rayhı» gibi komşu devletlere karşı saldırgan bir tutumu gerektirecek fikirlere rastlanmaktadır. Yan organizasyonları ve propaganda vasıtaları NSDAP'deki gibidir. SRP, eski nazileri bünyesinde toplamaya gayret etmiştir. Hükümet organlarını yıpratmak, politikacıları aşağılamak suretiyle rejimi zayıflatmak ve yıkmak amacını gütmüştür (41).

H) Hüküm

Anayasa Mahkemesi, yukardaki sebeplerle 23 Ekim 1952 tarihinde SRP nin kapatılmasına hükmetmiştir. Kararın hüküm fıkrası aynen şu şekildedir :

(40) BVerfGE, II, s.

(41) BVerfGE, II, s. 68 vd.

- «I. 1. Sozialistische Reichspartei anayasaya aykırıdır.
2. Sozialistische Reichspartei feshedilmiştir.
3. Sozialistische Reichspartei yerine kaim olacak teşkilâtlar kurmak veya mevcut bir teşkilâtı, SRP nin yerine kaim olacak bir teşkilât halinde devam ettirmek yasaktır.
4. SRP nin seçim teklifi ile seçilmiş veya hükümün ilanı sırasında SRP üyesi olan Federal Meclis veya Federe Meclis (Landtag) üyelikleri yeri doldurulmaksızın düşer.

Sözü geçen meclislerin üyelerinin kanuni sayısı, düşen üyelikler kadar azalır; parlamento kararlarının geçerliği bu suretle zedelenmez.

5. SRP nin malları Federal Almanya hazinesine intikal eder.

II. Bütün polis mercilerine doğrudan doğruya emretme yetkisi işçileri bakanlarına ait olan federe devletlerde, kararın 1/2 ve 3. bendlerinin yürütülmesi bu bakanların görevidir.

Malların müsaaderesi görevi, Federal İçişleri Bakanına verilir. Bakan federe işçileri bakanlarının yardımına başvurabilir.

III. Bu karara veya bu kararın icrası için alınan tedbirlere karşı kasıtlı fiiller işleyenler, Federal Anayasa Mahkemesi Hakkındaki Kanun (BVerfGG) un 47 ve 42. maddelerine göre, altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasına mahkûm edilirler» (43).

(42) BVerfGE, II, s. 68 vd.

(43) BVerfGE, II, s. 2, 3.